

DARE

Depolarisation Activism for
Resilient Europe

DARE to Care: **Socijalna kohezija u multikulturalnim zajednicama**

Autor: Robert Örell

Croatian Education and Development
Network for the Evolution of
Communication - HERMES
Croatia

Kreisau Initiative e.V.
Germany

Open Communication
Serbia

TRANSFORM
Sweden

Western Balkans
Network
Bosnia-Herzegovina

**Co-funded by
the European Union**

Ovaj projekt sufinanciran je sredstvima Evropske komisije. Stavovi i sadržaj nastavnih planova isključiva su odgovornost njihovih autora i ne odražavaju stavove Evropske komisije ili provedbenih organizacija. Evropska komisija nije odgovorna za bilo kakve posljedice koje proizlaze iz ponovne upotrebe ove publikacije.

Dare to Care: Socijalna kohezija

O projektu

Inicijativa 'DARE - Depolarization Activism for Resilient Europe' (Aktivizam za depolariziranu i snažnu (otporu) Evropu) pokrenuta je sa ciljem stvaranja prostora za kritički pristup učenju te dijalog usmjeren na mlade i njihov aktivizam u području savremenih izazova kao što su polarizacija, radikalizacija, mentalno zdravlje te kršenja ljudskih prava. Obrazovni materijali projekta DARE nastoje ojačati aktivno stanovništvo i evropske vrijednosti te promovisati i osnažiti glasove mladih i njihov građanski angažman. Za više informacija posjetite internet stranicu projekta: www.depolarisation.eu

Teme

- 'DARE to Care' (igra riječi, 'Usudi se mariti') tema - uvid u motivaciju mlade osobe i njenu predanost produktivnom volontiranju kojim doprinosi napretku zajednice;
- Integracija izbjeglica i migranata te izazovi sa kojima se suočavaju;
- Proučavanje metoda učenja o drugim kulturama.

Kontekst

Diskriminacija, ksenofobija i netrpeljivost prema određenim društvenim skupinama u Evropi je u porastu. Netolerancija prema različitim kulturama i religijama uzrokovala je diskriminaciju i sukobe u mnogim zajednicama.

Kratki videozapis 'DARE to Care: Socijalna kohezija' prati mladu volonterku koja radi sa mladima u somalijskoj zajednici u Švedskoj. Somalijci su u Švedsku dospjeli kao izbjeglice, bježeći od dva građanska rata - prvog iz 1980-ih i drugog koji traje od 2006. godine. Procjenjuje se da u Švedskoj trenutno živi oko 110.000 Somalijaca. (izvor: The Global Village, 2021).

Ovom lekcijom nastoji se podići svijest o diskriminaciji, segregaciji i ksenofobiji prema manjinama, o problemima vezanim za integraciju, kao i o izazovima vezanim za početak života u novoj sredini te stimulisati učenike da se aktivno uključe u borbu protiv netolerancije i tako doprinesu socijalnoj koheziji.

Ciljevi

- podići svijest o izazovima sa kojima se manjine mogu susresti (na primjer, negativni stereotipi, predrasude, diskriminacija, segregacija);
- razumjeti koje se mjere mogu poduzeti kako bi se doprinijelo integraciji manjina;
- istražiti prikladne metode učenja o drugim kulturama.

Ishodi učenja

Nakon časa učenici će (moći):

- bolje razumjeti izazove sa kojima se susreću manjine;
- identificirati prikladne načine prihvata izbjeglica i migranata te integracije njihovih zajednica;
- navesti različite metode pomoću kojih možemo učiti o drugim kulturama.

Materijal i oprema

Za videoprojekciju: laptop, projektor, zvučnici, internet/Wi-Fi

Trajanje

---

45 minuta (jedan školski čas)

Tokom nastavnog časa

Uvod (10 minuta)

Nastavnik najavljuje da će tema današnjega časa biti socijalna kohezija u multikulturalnim zajednicama tj. kako možemo ojačati zajedništvo i osjećaj solidarnosti među pripadnicima različitih zajednica.

Nastavnik zatim postavlja nekoliko uvodnih pitanja za zagrijavanje poput, na primjer:

- Šta znači biti (nacionalnost vaše zemlje, npr. Švedanin)?
- Kako (na koje sve načine) ljudi mogu postati (nacionalnost vaše zemlje, npr. Nijemci)?
- Znate li za neke stereotipe o vašoj nacionalnosti? Jesu li pozitivni ili negativni? Jesu li istiniti? Kako se osjećate zbog stereotipa o vašoj zemlji?
- Koje (vjerske, kulturne) manjine poznajete u svojoj zemlji?
- Šta mislite, zašto se ljudi sele u druge države? (npr. bježe od rata ili u potrazi za boljim poslom)

Gledanje kratkog videozapisa DARE to Care: Socijalna kohezija (5 minuta)

Reproducirajte videozapis učenicima: <https://youtu.be/viMnf89wsIU>

Rasprava o videozapisu (15 minuta)

Korisna pitanja za istraživanje, razmatranje i daljnje razmišljanje:

- Ko je Ilham? Gdje radi? A šta radi kao volonter?

(Napomena: Ilham živi u Švedskoj, radi kao medicinska sestra, i u svoje slobodno vrijeme radi za organizaciju koja pomaže somalijskoj djeci i odraslima da se uspješno integriraju u švedsko društvo. Ona je trenutno članica odbora organizacije zadužena za administrativne poslove, ali je u prošlosti radila sa mladima iz Somalije u programu "Mladi ambasadori". U sklopu programa Ilham je edukovala mlade Somalijce o temama poput mentalnog zdravlja kako bi oni potom nastavili edukovati svoje vršnjake.

- Koje probleme ona uočava u svojoj zajednici?

(Napomena: Ona kao glavne izazove navodi predrasude, segregaciju i diskriminaciju Somalijaca. Kada ljudi lično ne poznaju pripadnike manjinske skupine, često se oslanjaju na iskrivljene i uopštene stereotipe, a ponekad čak mogu imati i predrasude prema njima. U tom bi slučaju mogli i izbjegavati kontakt sa njima.)

Nastavak rasprave o videozapisu:

- Koja je njezina motivaciju za ovu vrstu volonterskog rada?
(Napomena: Motiviše je njezina vjera, Islam).
- Šta bi, prema njenom mišljenju, trebalo napraviti da se situacija popravi?
(Napomena: Ona naglašava kako je izuzetno važno omogućiti ljudima integraciju, organizovati učenje jezika te osnaživati i ulagati u mlađe koji će i sami tako postati aktivisti koji doprinose integraciji.)
- Šta mislite da većina može učiniti kako bi doprinijela uspješnije integraciji izbjeglica i migranata?
(Ponuditi pomoći pri učenju jezika i obrazovanju, pronalaženju odgovarajućeg smještaja i zaposlenja, biti otvorenog umu i znatiželjni prema ljudima koji su drugačiji, povezivati se itd.)

"Vraćanje zajednici" - Oluja ideja (15 minuta)

Nastavnik može najaviti grupni rad na sljedeći način:

"Ilham u videozapisu govori o problemu segregacije. Kada ljudi imaju negativne stereotipe i predrasude o određenoj skupini, mogli bi pokušati izbjegnuti razgovor sa pripadnicima te skupine ili povezivanje sa njima. To dodatno izolira pripadnike manjinske skupine. Šta možemo učiniti kako bismo učili jedni o drugima i našim kulturama, vrijednostima i običajima? Pokušajte u malim grupama osmislitи kako se možemo međusobno upoznavati i učiti jedni o drugima?"

Učenici su nasumično podijeljeni u male grupe (optimalno je 5 učenika po grupi, ali su, prema potrebi, moguće i manje i veće grupe) kako bi razradili svoje ideje (5 minuta).

Predstavnik svake grupe predstavlja ideje ostatku razreda, a nastavnik daje povratnu informaciju i postavlja dodatna pitanja ako postoji potreba za pojašnjenjem.

Napomena: Neke ideje o tome kako učiti o drugim kulturama mogu uključivati:

- Organizovanje interkulturnih aktivnosti u kojima učenici predstavljaju svoju baštinu/kulturu koju su odabrali upoznati.

Ta događanja mogu biti tematska, na primjer:

- interkulturna večera na koju učenici donose svoju tradicionalnu hranu/tradicionalnu hranu koja pripada kulturi koju su učenici odabrali istražiti i upoznati;
- razgovor o različitim vjerskim praznicima kao što je, na primjer, Božić, Ramazan, Pesah itd.;
- izrada prezentacije o odijevanju tipičnom za određenu kulturu te lokalnim normama i pravilima odijevanja;
- pozivanje pripadnika različitih kultura da predstave i pričaju o običajima, ali i o svom iskustvu života u novoj sredini.

Izvori

- Projekt DARE, nastavni planovi, dodatni materijali i videozapisи koji se nalaze na internet stranici projekta: www.depolarisation.eu ili www.resilienteurope.eu
- Somali National Association u Švedskoj: www.srfs.se

Adaptacija aktivnosti za nastavu na daljinu

Ovaj nastavni čas lako se provodi u online okruženju jer se većina aktivnosti temelji na razmišljanju i razgovoru učenika.

Vrednovanje

Iako se određeni elementi ove lekcije odnose na razumijevanje i baratanje činjenicama koje se mogu provjeravati i ocjenjivati, svrha ove aktivnosti ipak je podizanje svijesti o izazovima integracije te podsticanje empatije - a to ne treba biti predmet ocjenjivanja ili drugih standardnih praksi vrednovanja.

Ako nastavnik ipak odluči zadati zadatak koji se temelji na znanju (npr. prezentacija o odabranoj kulturi ili religiji), to, naravno, može biti predmet vrednovanja. U tom slučaju nastavnik mora unaprijed odrediti jasne kriterije ocjenjivanja prezentacije.

Ideje za domaću zadaću

- Domaća zadaća 1. Grupni zadatak: Realizacija ideja nastalih u oluji ideja. Ova domaća zadaća može biti nastavak tj. ostvarivanje nekih ideja učenika predstavljenih u prezentacijama grupa na času.
- Domaća zadaća 2. Grupni zadatak: Nastavnik može iskoristiti domaću zadaću za razradu ključnih tema vezanih uz socijalnu koheziju ili za istraživanje o tome kako pomoći pri integraciji. U tom slučaju, grupe učenika dobivaju teme za istraživanje i naknadno prezentovanje na nastavi. Primjeri tema su:
  - Koje strategije akulturacije postoje, koje su njihove koristi i izazovi iz perspektive većinske i iz perspektive manjinske zajednice (asimilacija, integracija, segregacija, marginalizacija)?
  - Istražite koje mjere za integraciju izbjeglica i migranata u vašoj zemlji/gradu ili mjestu primjenjuje vaša vlada/lokalna uprava.